

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพิสูจน์ว่าการเล่าเรื่องหนังสือมีผลทำให้อัตราการยืมหนังสือเพิ่มขึ้น

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอนุบาลสามเสน ปีการศึกษา ๒๕๓๔ ทั้งหมด ๔ ห้องเรียน จำนวน ๑๔๕ คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ๒ ห้องเรียน จำนวน ๕๓ คน และกลุ่มควบคุม ๒ ห้องเรียน จำนวน ๙๒ คน โดยวิธีจับฉลาก

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ทำการทดสอบก่อน (pretest) โดยการเก็บสถิติการยืมหนังสือของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นเวลานาน ๑ เดือน ก่อนการทดสอบ
๒. กำหนดรายชื่อหนังสือจำนวน ๒๐ รายชื่อ โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังนี้

เป็นหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดรายชื่อละ ๓ เล่มขึ้นไป

เป็นหนังสือที่มีภาพประกอบสวยงาม พิมพ์สอกลี รูปเล่มน่าอ่าน มีเนื้อเรื่องอยู่ในความสนใจของเด็กวัยนี้

เป็นหนังสือที่มีเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ แต่มีอัตราการยืมน้อย

๓. เล่าเรื่องหนังสือกับเด็กกลุ่มทดลองจากหนังสือ ๒๐ รายชื่อที่กำหนด (ดูรายชื่อที่หน้า ๔๔) สำหรับกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ผู้วิจัยจะไม่ทำการเล่าเรื่องหนังสือหรือกิจกรรมใด ๆ

๔. เก็บสถิติการยืมหนังสือที่ทำการทดลองเล่าเรื่องหนังสือทั้ง ๒๐ รายชื่อเป็นเวลานาน ๑ เดือน ภายหลังจากการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
๕. รวบรวมข้อมูลจากข้อ ๑ และข้อ ๔ มาทำการวิเคราะห์

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราการยืมหนังสือของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ปรากฏว่าก่อนการทดลอง อัตราการยืมของทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกันมาก กลุ่มทดลองมีอัตราการยืมหนังสือ ๒๒ ครั้ง กลุ่มควบคุมมีอัตราการยืม ๒๑ ครั้ง มีความแตกต่างกัน ๑ ครั้ง แต่ภายหลังจากการทดลองปรากฏว่าอัตราการยืมหนังสือของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นเป็น ๑๔๔ ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมมีอัตราการยืม ๒๔ ครั้ง เมื่อนำผลมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของการยืมหนังสือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระหว่างช่วงเวลาก่อนการทดลองและภายหลังจากการทดลอง ปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความแตกต่างของการยืมหนังสือระหว่างช่วงเวลาก่อนการทดลองและภายหลังจากการทดลองที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๕๕ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างของการยืมหนังสือระหว่างช่วงเวลาก่อนการทดลองและหลังจากการทดลองที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๕๕

แสดงว่าภายหลังจากที่เด็กได้รับการกระตุ้นโดยการเล่าเรื่องหนังสือ พฤติกรรมการอ่านของเด็กก็จะเปลี่ยนไป ทำให้มีการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น จากการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การเล่าเรื่องหนังสือมีผลทำให้อัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในโรงเรียนอนุบาลสามเสนเพิ่มขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการทดลองเล่าเรื่องหนังสือให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ๒ ห้องเรียน จำนวน ๕๓ คนฟัง ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการเล่าเรื่องหนังสือมีพฤติกรรมการอ่านเปลี่ยนไป หลังจากได้รับการกระตุ้นด้วยการเล่าเรื่องหนังสือจะเห็นได้จากอัตราการยืมหนังสือภายหลังจากการทดลองซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมาก จากอัตราการยืมหนังสือจำนวน ๒๐ รายชื่อก่อนการทดลองซึ่งมีการยืมเพียง ๒๒ ครั้ง เพิ่ม

ขึ้นเป็น ๑๘ ครั้ง ภายหลังจากทดลอง หนังสือที่ไม่มีอิตรการบิรมีทั้งหมด ๗ ราย
 ชื่อ คือ ๑. เด็กชายดวงเช่าเมือง ๒. ลูกเป็คน้อยซีเหร่ ๓. คนตัววิเศษ
 ๔. สามสือยากเป็นเสื่อ ๕. นกเคาแมวและคางคาว ๖. เหตุที่เงาะดมหยิก
 และ ๗. หยกน้ำฝน แต่ภายหลังจากทดลองหนังสือทุกเล่มได้รับการบิรม และมีอิตร
 การบิรมเพิ่มขึ้นทุกเล่ม สำหรับเรื่องเด็กชายดวงเช่าเมือง ซึ่งเป็นหนังสือที่ไม่ได้
 รับการบิรมก่อนการทดลอง ทั้งที่หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลหนังสือสำหรับเด็ก
 หนังสือเล่มนี้มีขนาดเล็ก การจกเก็บหนังสือสำหรับเด็กในห้องสมุดซึ่งมีจำนวน
 มากพอสมควร ใช้วิธีการชอนกัน จกเรียงตามขนาดของหนังสือ หนังสือที่มีขนาด
 เดียวกับเรื่องเด็กชายดวงเช่าเมือง ส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่ไม่มีภาพประกอบ หรือ
 มีภาพประกอบน้อย ส่วนใหญ่เป็นภาพขาวดำ ไม่ดึงดูดความสนใจในการเลือกอ่าน
 เท่าที่ควร ผู้วิจัยได้นำหนังสือเล่มนี้มาทำการทดลองเล่าเรื่องหนังสือ โดยการนำ
 หนังสือมาแสดงให้เด็กดูพร้อมกับตั้งเนื้อเรื่องตอนที่น่าสนใจมาเล่าให้ฟัง ถึงแม้ว่า
 ผู้วิจัยจะจกวางหนังสือเล่มดังกล่าวไว้ในตำแหน่งเดิมของห้องสมุดแต่อิตรการบิรม
 หนังสือภายหลังจากทดลองกลับเพิ่มสูงขึ้นเป็น ๑๗ ครั้ง สำหรับหนังสือเล่มอื่น ๆ ที่
 ไม่ได้รับการบิรม อาจเนื่องจากเป็นหนังสือที่นักเรียนส่วนใหญ่เคยรู้จักมาแล้ว (เรื่อง
คนตัววิเศษ เรื่องลูกเป็คน้อยซีเหร่) สภาพหนังสือค่อนข้างเก่า (เรื่องสามสือยาก
เป็นเสื่อ เรื่องเหตุที่เงาะดมหยิก) ชื่อเรื่องไม่น่าสนใจ (เรื่องนกเคาแมวและ
คางคาว เรื่องหยกน้ำฝน) แต่เมื่อนำมาเล่าเรื่องหนังสือให้ฟัง ก็กลับได้รับความ
 สนใจเพิ่มขึ้น โดยเห็นได้จากอิตรการบิรมที่เพิ่มขึ้น

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนที่ได้รับการเล่าเรื่องหนังสือมีอิตรการ
 บิรมหนังสือมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมและก่อนการทดลองเล่าเรื่องหนังสือ
 ๑. การเล่าเรื่องหนังสือเป็นการนำหนังสือมาให้เด็กได้รู้จัก เด็ก
 ในวัยนี้มีความสนใจกระตือรือร้นอยากดูอยากเห็น แต่เนื่องจากในห้องสมุดมีหนังสือ
 เป็นจำนวนมาก ทำให้เด็กรู้สึกสับสนในการเลือกหนังสือที่จะอ่านให้ตรงกับ
 ความสนใจของตนเอง บางครั้งอาจพบว่าหนังสือที่เลือกมาอ่านนั้นไม่น่าสนใจ
 อย่างที่คิดไว้ ทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อ เมื่อมีการเล่าเรื่องหนังสือให้ฟัง
 และนำหนังสือเล่มที่เล่ามา

ใหม่ เขาก็สามารถจะตัดสินใจได้ว่าเรื่องไหนที่ตรงกับความสนใจของเขา และเล่มไหนที่เขาควรจะอ่านเลยไป เมื่อเป็นเช่นนี้เด็กก็จะรู้สึกสนุกที่จะอ่านหนังสือ เพราะสามารถที่จะอ่านหนังสือที่ตรงกับความต้องการของตน

๒. วิธีการเล่าเรื่องหนังสือ ได้ศึกษาวิธีการต่าง ๆ จากงานเขียนของผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ เช่น จอนิ โบคาร์ท (Joni Bodart) และบุคคลอื่น ๆ ดังได้กล่าวไว้ในบทที่ ๒ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาวิธีการเล่านิทานประกอบกันด้วย เนื่องจากหนังสือที่นำมาใช้ในการเล่าหนังสือส่วนใหญ่เป็นนิทาน ศึกษาถึงวิธีการเล่า การใช้เสียง การนำเด็กเข้าสู่รายการ ฯลฯ รายละเอียดได้กล่าวแล้วในบทที่ ๒ เช่นกัน จึงช่วยให้การเล่าเรื่องหนังสือดำเนินไปด้วยดี สามารถทำให้เด็กเกิดความสนใจที่จะอ่านหนังสือที่นำมาเล่า ซึ่งทำให้ผลการทดลองครั้งนี้คล้ายคลึงกับงานวิจัยอื่น ๆ กล่าวคือเมื่อกลุ่มทดลองได้รับการกระตุ้นจากตัวแปรต่าง ๆ ที่จะทำให้มีพฤติกรรมในการอ่านเปลี่ยนไป เช่นงานวิจัยของ เฮอร์เบิร์ต โกลดฮอร์ (Goldhor 1972: 371-388) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบอัตราการยืมหนังสือที่เลือกสรรสำหรับผู้ใหญ่ในห้องสมุดประชาชนที่จัดให้มีการแสดงหนังสือกับห้องสมุดที่ไม่มีการจัดแสดงหนังสือ ปรากฏว่าห้องสมุดที่มีการจัดแสดงหนังสือมีอัตราการยืมหนังสือในรายชื้อเดียวกันสูงกว่า เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ เพเนโลพ เจนกินส์ (Jenkins 1971: 136-149) คร.เจมส์ อี แอลเลน (Allen 1970: 124) และของ กัทร์ ภูรี ประยูรเกียรติ ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ศึกษาผลของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อการอ่านหนังสือของเด็กในวัยต่าง ๆ กัน ผลที่ได้รับก็คือรายการโทรทัศน์มีผลช่วยกระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือภายหลังที่ได้ชมรายการ นอกจากนี้ก็ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ครูซิลลา เจมส์ (James 1978: 118-122) งานวิจัยของห้องสมุดเมืองเวสมินสเตอร์ (Lorna 1979: 3-12) และงานวิจัยของนาโงมิ อนามบา (Anamba 1979: 64-71) ซึ่งต่างก็ศึกษาหาวิธีส่งเสริมการอ่านแก่เด็กโดยวิธีต่าง ๆ เช่น จัดโครงการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก การส่งเสริมการอ่านอย่างเสรี การนำเอาส่วนเกิน ๆ ของหนังสือมานำเสนอ ซึ่งผลที่ได้ คือ อัตราการยืมหนังสือและการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น

และจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบข้อขัดแย้งในการเล่าเรื่องหนังสือ ซึ่งจากงานเขียนของ จอนิ โบคาร์ท (Bodart 1979: 275) ได้เน้นว่าการเล่าเรื่องหนังสือที่คั่นไม่ควรเล่าจนถึงตอนจบของเรื่อง เพราะผู้ฟังจะไม่สนใจอ่านหนังสือ

เล่มนั้นอีกต่อไป เพราะรู้เรื่องตลอดแล้ว แต่จากการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า เรื่องที่ผู้วิจัยเลาจนจบตลอดเรื่อง คือ เรื่องกระต่ายเหยเสีย กลับเป็นหนังสือที่มีอัตราการขี้นสูงที่สุด ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสังเกตว่า ญุเกณฑ์ในการเลาเรื่องหนังสือนั้นอาจจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับวัยของผู้ฟัง อาจเป็นไปได้ว่าผู้ฟังที่เป็นเด็กเล็กอาจจะชอบอ่านเรื่องที่เคยรู้จักมาก่อน ถึงแม้ว่าจะทราบเรื่องตลอดแล้วก็ตาม นอกจากนี้หนังสือสำหรับเด็กส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่มีภาพประกอบสวยงาม นอกจากเด็กจะได้อ่านเรื่องราวที่ชอบแล้ว ยังได้คุณภาพประกอบไปด้วย เพราะในขณะที่เลาถึงแม่ผู้เลาจะเปิดภาพให้เด็กชมไปพร้อมกับการเลาเรื่อง แต่เนื่องจากกลุ่มผู้ฟังมีขนาดใหญ่อาจจะทำให้เห็นไม่ชัดเจน ทำให้เด็กรู้สึกอยากอ่านเองอีกครั้ง ซึ่งแตกต่างจากหนังสือของเด็กโตที่ส่วนใหญ่จะมุ่งในด้านเนื้อเรื่อง มีภาพประกอบน้อย หรือไม่มีเลย และเมื่อเขาทราบเรื่องโดยตลอดแล้ว เขาก็ไม่สนใจที่จะติดตามอ่านอีกต่อไป

ปัญหาที่พบในการทำการทดลอง

๑. เนื่องจากกลุ่มทดลองแบ่งออกเป็น ๒ ห้อง ทำให้ต้องทำการเลาเรื่องหนังสือ ๒ ครั้ง ซึ่งแต่ละครั้งถึงแม้ผู้วิจัยจะได้พยายามระวังที่จะเลาให้เหมือนกัน แต่เนื่องจากการตอบสนองของเด็กทั้ง ๒ ห้องไม่เหมือนกัน จึงทำให้เกิดความแตกต่างในด้านรายละเอียดในการเลา แต่ถึงอย่างไรก็มิได้ทำให้ผลการทดลองเปลี่ยนแปลงไปจากที่คาดไว้

๒. เนื่องจากเด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นเด็กที่เรียนอยู่ในชั้นเดียวกัน ถึงแม้จะอยู่กับคนละห้องแต่ก็มีการติดต่อกัน ทำให้มีการเลาเรื่องหนังสือต่อไปอีกทอด ซึ่งมีผลต่ออัตราการขี้นของกลุ่มควบคุมด้วย แต่ก็ไม่มากนัก

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

๑.๑ ควรจัดให้มีการเลาเรื่องหนังสือในห้องสมุดหรือในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เด็ก

๑.๒ การเล่าเรื่องหนังสือสามารถนำไปใช้ได้กับเด็กทุกระดับ
ที่มีความสามารถในการอ่าน ไม่เพียงแต่เฉพาะเด็กชั้นประถมปีที่ ๓ เท่านั้น แต่
ผู้เล่าควรจะต้องคัดเลือกหนังสือให้เหมาะสมกับผู้ฟัง

๑.๓ วิธีการเล่าเรื่องหนังสือสามารถนำไปใช้ในการส่งเสริม
การอ่านหนังสือที่เป็นวิชาการได้ แต่ควรหาจุดที่น่าสนใจและใช้เทคนิคต่าง ๆ ใน
การนำเสนอ

๑.๔ จัดให้มีการสาธิต สัมมนา หรืออบรมระยะสั้น ถึงวิธีการเล่า
เรื่องหนังสือต่อผู้ฟังกลุ่มต่าง ๆ เช่น เด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่ ทดลองวิธีแบบต่าง ๆ
เทคนิคการนำเสนอ เพื่อหาข้อปรับปรุงผลการปฏิบัติ

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ ควรนำวิธีการอื่น ๆ ในการนำเสนอวรรณกรรมสำหรับเด็ก
มาเป็นเครื่องมือในการทดลอง

๒.๒ การเล่าเรื่องหนังสืออาจจะนำไปทดลองกับห้องสมุดประเภท
อื่น ๆ หรือระดับผู้ฟังที่มีวัยแตกต่างจากที่ทำการทดลองครั้งนี้

๒.๓ ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบวิธีนำเสนอวรรณกรรมสำหรับเด็ก
เพื่อดูว่าวิธีใดเหมาะสมกับเด็กหรือผู้ฟังวัยใด และวิธีไหนจะเป็นวิธีที่มีประสิทธิ-
ภาพที่สุดในการนำเสนอวรรณกรรมสำหรับเด็ก

๒.๔ ทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่า การเล่าเรื่องหนังสือแก่เด็กเล็กนั้น
การเล่าให้ฟังโดยละเอียดทั้งเรื่อง หรือการเล่าให้ฟังเพียงเล็กน้อยแล้วให้เด็ก
ติดตามอ่านหนังสือเองนั้น วิธีไหนจะมีประสิทธิภาพในการกระตุ้นให้เด็กเล็กอ่านหนังสือ
ได้มากกว่ากัน